

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1962

Vyhlásené: 31.03.1962 Časová verzia predpisu účinná od: 31.03.1962 do: 16.08.1963

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

36

VYHLÁŠKA

Úradu pre normalizáciu a meranie

z 29. marca 1962

o zabezpečovaní správnosti vybraných meradiel

Úrad pre normalizáciu a meranie ustanovuje v dohode s kompetentnými ministerstvami a ústrednými orgánmi podľa § 9 zákona č. 35/1962 Zb. o mierovej službe:

Oddiel I

Práva a povinnosti orgánov štátnej mierovej služby

§ 1

Úrad pre normalizáciu a meranie (ďalej len „úrad“) zabezpečuje jednotnosť a správnosť vybraných prevádzkových meradiel (ďalej len „meradiel“); pritom najmä

- a) určuje náležitosti meradiel, najmä podmienky pre ich spôsobilosť na úradné overenie, dovoľené odchýlky od správnosti a spôsob overenia,
- b) určuje technický postup skúšania a overovania meradiel,
- c) vykonáva typové overovanie vzoriek meradiel hromadne vyrábaných, pokiaľ podliehajú typovému overeniu,
- d) vydáva smernice pre typové overovanie,
- e) povoľuje vo výnimočných prípadoch overenie meradiel, ktoré nemajú všetky predpísané náležitosti,
- f) môže vykonávať skúšky a overovanie akéhokoľvek druhu meradiel,
- g) vyhlasuje štátne a podnikové overovacie značky meradiel,
- h) určuje, v ktorých prípadoch možno celkom alebo len sčasti upustiť od označenia meradiel štátnymi overovacími značkami.

§ 2

(1) Krajské oddelenia úradu predovšetkým

- a) vykonávajú úradné overovanie meradiel a zabezpečujú vhodným spôsobom vyradenie nesprávnych meradiel (zničením overovacích značiek, zaplombovaním a pod.),
- b) schvaľujú vzorky hromadne vyrábaných meradiel, pokiaľ nepodliehajú typovému overeniu,
- c) vykonávajú povinnú registráciu a vedú sústavnú a úplnú evidenciu výrobcov a opravcov meradiel v kraji,
- d) kontrolujú stav meradiel a spôsob ich používania vo všetkých odvetviach národného hospodárstva, stav mierových útvarov organizácií a činnosť ich orgánov dozeračích na meradlá.

(2) Pri vykonávaní kontroly prejednávajú orgány štátnej mierovej služby odstránenie zistených závad s vedúcimi organizácií a určujú lehotu na vykonanie nápravy; zároveň poskytujú technickú pomoc organizáciám na rýchle odstránenie zistených závad a výmenou skúseností všemožne pôsobia na zlepšenie práce mierových útvarov organizácií a prejednávajú so zodpovednými vedúcimi možnosť zavedenia pracovných metód najlepších organizácií alebo iné spôsoby na zlepšenie práce v odbore merania.

(3) V prípade, že vedúci organizácie nevykoná v určenom čase odstránenie závad zistených pri revízii, krajské oddelenie úradu vyrozumie o tom orgán nadriadený tejto organizácii. Tento orgán je povinný oznámiť krajskému oddeleniu úradu, aké opatrenia vykonal na odstránenie závad a na vylúčenie ich opakovania.

§ 3

Vstup do závodov

(1) Orgány štátnej mierovej služby sú pri plnení svojich úloh oprávnené vstupovať do prevádzkových miestností organizácií; musia pritom dodržiavať osobitné predpisy, ktoré platia pre vstup do jednotlivých prevádzkových miestností organizácií. Preukazujú sa osobitným preukazom vydaným úradom.

(2) Orgány štátnej mierovej služby sú ďalej oprávnené požadovať od kontrolovaných organizácií predloženie používaných meradiel a poskytnutie všetkých potrebných informácií.

Oddiel II

Zabezpečovanie jednotnosti a správnosti vybraných prevádzkových meradiel

§ 4

Úradné overovanie meradiel

(1) Vybrané prevádzkové meradlá používané vo všetkých odvetviach národného hospodárstva, ako aj hlavné podnikové etalóny týchto meradiel (presné kontrolné meradlá) podliehajú povinnému úradnému skúšaniu a overeniu (ďalej len „úradnému overeniu“); meradlá podliehajúce úradnému overeniu a čas platnosti úradného overenia sú uvedené v prílohe tejto vyhlášky.

(2) Výrobcovia, odberatelia dovážaného tovaru a opravcovia sú povinní predkladať meradlá, ktoré vyrobili, doviezli, prípadne opravili, príslušnému krajskému oddeleniu úradu na úradné overenie pred ich uvedením do obehu, a ak ide o meradlá určené pre ich vlastnú potrebu, pred ich uvedením do používania.

(3) Používatelia sú povinní predkladať tieto meradlá na nové úradné overenie vždy pred uplynutím času platnosti overenia.

(4) Ak bolo meradlo pri úradnej skúške uznané za správne, overí sa predpísanými štátnymi overovacími značkami; inak sa musí vyradiť z prevádzky.

§ 5

Platnosť úradného overenia

(1) Platnosť úradného overenia začína dňom, keď sa toto overenie vykonalo. Čas platnosti úradného overenia, určený v prílohe, sa počíta od začiatku kalendárneho roku, ktorý nasleduje po roku, v ktorom sa vykonalo úradné overenie meradla.

(2) Platnosť overenia meradla zaniká, ak

a) uplynul čas jeho platnosti,

- b) sa vykonali zmeny, úpravy alebo opravy meradla, ktoré môžu mať vplyv na vlastnosti rozhodné pre jeho overenie alebo rozširujú rozsah jeho používania,
- c) niektorá zo štátnych značiek sa porušila, odstránila, znehodnotila alebo sa stala nečitateľnou,
- d) predpísané označenia boli svojvoľne zmenené alebo sa pripojilo nedovolené označenie, delenie a pod.,
- e) meradlo bolo tak poškodené, že tým mohlo stratiť niektorú vlastnosť rozhodnú pre jeho overenie,
- f) je zjavné i pri neporušenom overení, že meradlo sa stalo nesprávnym alebo že už nemá predpísané náležitosti.

(3) Ak platnosť overenia zanikla, nesmie sa meradlo v národnom hospodárstve používať, pokiaľ sa znovu úradne neoverí.

§ 6

Podnikové overenie

(1) Úrad pre normalizáciu a meranie môže v dohode s kompetentnými ministerstvami, ústrednými orgánmi alebo krajskými, prípadne i okresnými národnými výbormi poverovať organizácie vykonávaním podnikových skúšok a overovaním určených druhov meradiel, ktoré vyrábajú alebo ktoré používajú; toto podnikové overenie nahrádza úradné overenie.

(2) Meradlo, ktoré sa pri tejto skúške uznalo za správne, označí poverená organizácia predpísanou podnikovou overovacou značkou. Inak sa na tieto meradlá vzťahujú predpisy o úradnom overení bez zmeny.

Oddiel III

Vykonávanie úradného overovania

§ 7

Meradlá novovyrobené a opravené

(1) Úradné overovanie novovyrobených a opravených meradiel sa koná

- a) v laboratóriách krajských oddelení úradu,
- b) v mierových skúšobniach organizácií,
- c) na žiadosť organizácií priamo na mieste používania meradiel.

(2) Úradné overenie meradiel vykonávané orgánmi štátnej mierovej služby nenahrádza technickú kontrolu medzi jednotlivými operáciami, kontrolné preberanie v závode alebo závodné skúšky dohotovených meradiel.

§ 8

Meradlá v prevádzke

Úradné overovanie meradiel v prevádzke sa koná

- a) v laboratóriách krajských oddelení úradu,
- b) ambulantne na okružných cestách, vykonávaných krajskými oddeleniami úradu podľa plánu,
- c) v mierových skúšobniach organizácií,
- d) na žiadosť organizácií priamo na mieste používania meradiel.

§ 9**Meradlá dovážané z cudziny**

(1) Pri dovoze jednotlivých kusov meradiel z cudziny ohlási odberateľ dovážaného tovaru zásielku úradu do 3 dní po jej prevzatí. Úrad zariadi vykonanie úradného overenia.

(2) Pri hromadnom dovoze meradiel je odberateľ dovážaného tovaru povinný pred predložením návrhu na uzavretie príslušnej hospodárskej zmluvy s podnikom zahraničného obchodu obstaraf si súhlas úradu na dovoz meradiel podliehajúcich úradnému overeniu a zabezpečiť, aby úradný súhlas bol na návrhu hospodárskej zmluvy vyznačený. Úrad môže žiadať predloženie vzorky meradla. Po uskutočnení dodávky ohlási odberateľ dovážaného tovaru úradu prevzatie zásielky, aby sa preskúšaním dodaných meradiel mohlo zistiť, či zodpovedajú vopred schválenej vzorke.

Oddiel IV**Spolupráca organizácií****§ 10****Výrobcovia a opravári meradiel**

(1) Organizácie, ktoré vyrábajú alebo opravujú meradlá, sú povinné podať pred začatím výroby alebo vykonávania opráv žiadosť o registráciu na príslušnom krajskom oddelení úradu.

(2) Organizácie, ktoré vyrábajú meradlá hromadne, musia pred začatím výroby predložiť vzorky meradiel podliehajúcich typovému overeniu úradu, a pokiaľ meradlá typovému overeniu nepodliehajú, príslušnému krajskému oddeleniu úradu; na vykonávanie skúšok sú organizácie povinné odovzdať úradu alebo krajskému oddeleniu úradu na ich vyzvanie bezodplatne tri vzorky meradiel. Tento počet možno v prípade potreby dohodou zvýšiť. Až po schválení vzorky možno začať výrobu meradla.

(3) Organizácie sú povinné zabezpečovať správnosť vyrábaných alebo opravovaných meradiel pred ich predložením na úradné overenie ich porovnávaním s úradne overenými hlavnými podnikovými etalónmi.

(4) Organizácie sú povinné vždy do 30. septembra predkladať príslušnému krajskému oddeleniu úradu návrh ročného plánu výroby meradiel, na podklade ktorého sa zostaví plán úradného overovania v nasledujúcom roku.

(5) Pri úradnom overovaní je organizácia povinná zabezpečiť orgánom krajského oddelenia úradu plynulý a rovnomerný prísun meradiel.

(6) Ak sa koná úradné overovanie na základe osobitného povolenia v skúšobniach organizácií, sú organizácie povinné poskytnúť orgánom krajských oddelení úradu bezodplatne vhodnú miestnosť, akékoľvek potrebné skúšobné zariadenie, pomocných a technických pracovníkov a zabezpečiť všetky ostatné podmienky potrebné na vykonanie úradného overovania.

(7) Ak sa koná úradné overovanie na žiadosť organizácie priamo na mieste používania meradiel, musí organizácia zabezpečiť podmienky potrebné na vykonanie skúšky (v prípade potreby i pomocné pracovné sily).

§ 11**Používatelia meradiel**

(1) Organizácie sú zodpovedné za výber vhodných meradiel, za ich náležitý stav, správne udržiavanie a uschovávanie, ako i za správne meranie; za tým účelom sú organizácie povinné

najmä

- a) oboznámiť pracovníkov so zverenými meradlami a s ich správnym používaním,
- b) podrobíť pracovníkov, ktorí používajú meradlá vyžadujúce pri ich obsluhu zvláštne vedomosti (napr. mostové a vagónové váhy), odbornej skúške,
- c) vykonávať sústavný dohľad na meradlá a meranie.

(2) Organizácie sú povinné viesť a doplňovať súpis všetkých používaných meradiel, pokiaľ podliehajú povinnému overeniu. Pred úradnou skúškou musia predložiť orgánom krajského oddelenia úradu všetky potrebné dáta o počte týchto meradiel a ich technickej charakteristike; rovnaké dáta sú organizácie povinné predkladať krajskému oddeleniu úradu na jeho vyzvanie.

(3) Organizácie, ktoré používajú meradlá, sú povinné predkladať svoje meradlá na úradné overenie na príslušných krajských oddeleniach úradu; pri hromadnom plánovanom vykonávaní úradného overovania sú organizácie povinné dodržiavať termíny určené týmito oddeleniami.

(4) Ustanovenie § 10 ods. 5, 6 a 7 platí tu obdobne.

Oddiel V **Záverečné ustanovenia**

§ 12 **Verejní vážiči**

(1) Obsluhovať verejné váhy a vydávať vážne lístky smú len osoby, ktoré preukázali svoju spôsobilosť skúškou a zložili predpísaný sľub (verejní vážiči).

(2) Verejní vážiči vykonávajú skúšku a zložia sľub na krajskom oddelení úradu, príslušnom podľa svojho bydliska. O vykonanej skúške vydá krajské oddelenie úradu vysvedčenie.

(3) Na výkon funkcie verejných vážičov dozerajú krajské oddelenia úradu.

§ 13 **Konanie**

(1) Pre konanie pred orgánmi štátnej mierovej služby platia, pokiaľ nie je určené inak, predpisy o konaní vo veciach správnych.

(2) Žiadosť o preskúšanie a overenie meradla sa podáva na príslušnom krajskom oddelení úradu.

(3) O preskúšaní a overení meradla alebo o jeho odmietnutí sa nevydáva žiadny nález (osvedčenie, overovací list a pod.), pokiaľ predpisy spomínané v § 1 písm. a) neurčia inak.

§ 14

Zrušuje sa vyhláška ministra financií č. 122/1955 Ú. l. (Ú. v.) o štátnej službe pre miery a váhy, v znení vyhlášky Úradu pre normalizáciu č. 30/1960 Zb.

§ 15

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Predseda:

Křovina v. r.

**Príloha vyhlášky č. 36
1962 Zb.**

Zoznam vybraných meradiel podliehajúcich povinnému úradnému overeniu a čas platnosti tohto overenia

Por. čís.	Meradlá vyrábané, z cudziny dovážané, opravované alebo používané v odvetviach národného hospodárstva	Čas platnosti overenia
1	Miery na strižný tovar	2 roky
2	Meračské pásma kovové	5 rokov
3	Meradlá dĺžky tkanín	
	a) odvaľovacie	2 roky
	b) skladacie	2 roky
4	Stroje na meranie plochy usní	1 rok
5	Miery na tekutiny	
	a) kovové o objeme 0,01 až 50 l	2 roky
	b) sklenené, kameninové alebo zhotovené z plastických látok o objeme 0,01 až 2 l	-
6	Dopravné kanvy (na mlieko a iné)	2 roky
7	Výčapné nádoby (poháre, kalíšky, džbánky, fľaše)	-
8	Odmerné laboratórne sklo (banky, valce, byrety, pipety)	-
	Poznámka: Z celkového vyrobeného množstva podlieha úradnej skúške len časť určená pre každý rok vzájomnou dohodou Úradu pre normalizáciu a meranie s výrobnými a distribučnými podnikmi	
9	Dopravné sudy	2 roky, ak sa používajú ako meradlá objemu
10	Dopravné tanky na mlieko a iné	2 roky, ak sa kvapaliny používajú ako meradlá objemu
11	Meradlá na tekutiny	
	1. nádobové	
	a) obchodné (na petrolej, lieh a pod.)	-
	b) na mlieko s plavákom	2 roky
	c) na mlieko a iné tekutiny bez plaváka	2 roky
	d) staničné (na benzín a pod.)	2 roky
	e) na olej	2 roky
	2. prietokové	
	a) staničné (na benzín a pod.)	2 roky
	b) tankové	2 roky
	c) na olej	2 roky
	3. bubnové	2 roky
12	Vodomery	4 roky
13	Plynomery	8 rokov
14	Kontrolné liehové meradlá	-
15	Závažia	
	a) obchodné bežné	2 roky
	b) obchodné presné	2 roky

16	Váhy	
	a) s rovníramenným vahadlom	
	aa) obchodné bežné	2 roky
	ab) obchodné presné	2 roky
	ac) stolné	2 roky
	Poznámka: Úradnému overeniu nepodliehajú tzv. kuchynské váhy, ktoré sa nesmú v národnom hospodárstve používať a ktoré musia byť označené výrazným nápisom „LEN PRE DOMÁCNOSŤ“	
	b) s nerovnoramenným vahadlom (jednopákové i zložené)	
	aa) závažové (s nepremennivým pomerom ramien)	2 roky
	ab) behúňové	2 roky
	ac) sklonné	2 roky
	ad) s kombináciou systémov ad aa), ab) a ac)	2 roky
17	Váhy špeciálne	
	a) samočinné váhy pre váženie sypkého, tekutého alebo kusového tovaru	2 roky
	b) váhy na počítanie kusov	2 roky
	c) váhy na zisťovanie hustoty látok (napr. vlhkosti, škrobnatosti a pod.)	
	Poznámka: Ostatné druhy špeciálnych váh nepodliehajú povinnému overovaniu (napr. váhy technické, váhy analytické, váhy priebežné, váhy dávkovacie s výnimkou váh samočinných [pol. 17 a), váhy s odvažovacím ústrojenstvom deformačným, hydraulickým, elektrickým atď.]	
18	Obilné skúšače 1/4 a 1 liter	2 roky
19	Trhacie stroje a lisy	2 roky
20	Taxametre a tachometre na prenajímaných automobiloch	2 roky
21	Lekárske a zverolekárske teplomery	-
22	Liehomery	-
23	Cukromery	-
24	Laboratórne muštomery	-
25	Butyrometre	-
26	Viskozimetre podľa Englera	-
27	Elektromery	
	a) pre jednosmerný prúd	3 roky
	b) pre striedavý prúd na priame meranie elektrickej energie účinnej alebo jalovej, jednosadzbové i viacsadzbové, pokiaľ nie sú použité pre meranie vo veľkoodbere	10 rokov
	c) pre striedavý prúd na nepriame meranie elektrickej energie účinnej alebo jalovej, alebo jej priame meranie vo veľkoodbere, ďalej elektromery s grafickým záznamom alebo s meračom maxima	3 roky
28	Meracie transformátory prúdu a napätia	15 rokov
	Poznámka: Meradlá, pri ktorých nie je vyznačený čas platnosti overenia, podliehajú novému úradnému overeniu len v prípadoch uvedených v § 5 ods. 2 písm. b) až f).	

